

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Caput XXIII. Onus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

CAP. XXII.

Omne.

Axioma I.

OMNE qui dicit, nihil excludit. *l. Julianiano 68. in princ. ff. de legat. 3. l. hoc. articulo 29. ff. de hered. institut. l. pediculis 32. §. Labeo 6. de auro. §. arg. legato. l. si quis 7. ff. de pecul. leg. l. si cui servi omnes 52. ff. de legat. 1. l. pœnales 32. §. fin. ad leg. Falcid. l. à procuratore 13. C. mandati. cap. solita. de majorit. §. obed. Tiraquel. in l. si unquam. verb. totam. num. 1. C. de revoc. donat. Barthol. Perett. ad extr. avog. ambitiosæ. de rebus Eccles. non alien. p. 92. num. 17. Thom. de Thomasset. in florib. legum. reg. 25. 2. Burg. de Pace conf. 25. num. 28. Bertazol. de clausul. instr. claus. 4. gloss. 3. num. 1. §. claus. 21. gloss. 3. num. 1. §. in repet. l. si quis major. C. de transact. num. 205. §. 707. Escob. de ratiocin. cap. 7. num. 47. §. cap. 18. num. 3. Menoch. conf. 156. num. 23. §. conf. 202. num. 23. §. conf. 392. num. 2. §. conf. 628. n. 11. §. 15. Pichard. ad pr. Instit. de adempt. legat. n. 30. Surd. decis. 265. num. 30. Flamin. Parif. de resignat. benefic. tom. 2. lib. 11. quæst. 3. num. 16. Mari Anton. var. resolut. lib. 1. resolut. 70. num. 18. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. n. 21. Cald. Pereira de empt. §. vendit. cap. 9. num. 5. (Aymon. Cravett. conf. 294. ubi integro consilio hanc regulam amplificat & declarat. conf. Hering. de fidejuss. 24. 224. Est enim signum universale quod orationem facit universale. Bart. in l. generali. §. uxor. num. 34. de usufr. legat. Dec. conf. 30. Et protenus. num. 4. ita ut omnia complectatur, quæ illa universitate concipi & comprehendendi possunt, nullo penitus excepto. Dec. conf. 29. in fin. Laurent. Sylvan. conf. 95. num. 17. Frider. de Senis consil. 84. Wessenh. 1. conf. 93. n. 6.*

Declarat hanc regulam loqui de actibus humanis, non legis: Legis enim locutio semper accipienda est, cum casibus ab alia L. exceptis, v. c. Fidejussio accedere posse dicitur omni obligationi *l. 1. ff. de fidejuss. quod tamen restringitur in l. 8. §. 3. §. seqq. ff. eod. ita ut turpi non accedat. vid. Zaf. 1. sing. respons. cap. 7. & Petr. Faber. 2. semestr. 24. p. 393. (Notabilis etiam est limitatio apud Cujac. ad l. 7. C. de præscript. 30. annor. ibi non dicam. dum ait: possum verè affirmare non duci idoneum argumentum ex particula nullus vel omne: nam omne non semper comprehendit omne, & hic articulus nul-*

lus non semper recipit quemcumque: potest enim omne etiam dictum esse secundum quid, non simpliciter, v. c. si quis dicat, nulla actione tenetur, ne quidem in factum aut de dolo; falsum id erit. per l. 14. pr. de præscriptis. verb. item si quis dicat ex l. 21. §. 1. de pact. pactum nihil proderit. Ergo neque ad doli exceptionem, item in iudicium communi dividundo omnes res veniunt. l. 13. princ. Comm. divid. Ergo etiam incorporales. Idem est si quis colligat Vasallum Dominum contra omnes debere defendere. Ergo & per consequens Imperatorem, item & in hoc argumento: Omnis Masculus potest posthumum scribere. l. 4. de liber. §. posthum. Ergo etiam Spado? Negatur enim consequentia, quia omnis ille masculus qui liberos tollere potest in majori intelligitur, quod heredem habere possit. arg. l. 6. §. 2. de iure patron. Cujac. ad l. 6. de liber. §. posth. Ita & in hoc argumento: Cuiuscunque filiam uxorem ducere non licet, ejus neque neptem permittitur. §. 3. Instit. de nupt. Atqui v. c. Titia filiam, Sejam, à patre suo adoptivam (adeoque sororem tuam adoptivam) non potes uxorem ducere. §. 2. Instit. eod. E. neque neptem Titia, h. e. filiam Seja sororis tuæ adoptivæ potes uxorem ducere, quod est contra d. §. 3. Neganda itidem consequentia, quia major propositio etsi universalis sit, secundum quid tamen est intelligenda, nempe respectu paternæ reverentiæ, quæ non est in filia sororis adoptivæ. Similia exempla vide in l. 13. C. de mandat. §. 1. Instit. de donat. l. 13. §. de constit. pecun. l. 1. de legat. 1. §. ult. Instit. de Codicill.)

II.

OMNIA nostra facimus, quibus auctoritatem nostram impartimur. *l. 2. §. sed neque. vers. sed omnia. de vet. jur. Enucl. Vide sup. lib. 12. cap. Nostra.*

CAPUT. XXIII.

Onus.

Axioma I.

Onera generaliter enunciata comprehendunt omnia, quæcumque enumerari possunt. Bald. 1. consil. 112. Incip. queritur, qui intelligantur laboratores. n. 3. Sylvan. consil. 66. n. 12. Rol. à Valle consil. 5. n. 43. §. seq. vol. 1. Bertazol. 1. consil. decis. conf. 27. n. 14. quod in privilegio immunitatis concessio verbis generalibus illustrant Alexand. conf. 30. ponderatis. col. 4. num. 12. vol. 2. Bertazol. 1. conf. 21. n. 1.

(E) 4

II. One-

II.

Onerare cum suo res transit ad quemlibet possessorum. *cap. ex literis 5. extr. de pignor. c. 1. 9. pen. extr. de Usur. c. in aliquibus 32. & seq. extr. de decim. cap. 1. extr. de censib. extravag. de decim. c. Sylvestre 13. 11. q. 1. vid. infr. lit. R. c. Res. axiom. 22.*

III.

Onerare alium in suo testamento nemo potest; nisi qui (quatenus, nec ultra,) eum honorat. *l. coheredi 41. §. quod si 3. ubi gloss. verb. nullum fideicommissum. de vulgar. substit. l. 1. & seq. de legat. 3. Welenb. in comm. ad §. non solum autem. Inst. de vulg. substit. quod axiomata declarando restringit Carpz. lib. 6. respons. 7. n. 8. & seqq. ubi vid.*

IV.

Onerare alieno nemo debet praegravari. *l. ult. C. de legit. tut. ubi Gothofred. lit. M. sicut enim nemo vellet gravis oneris sarcinam ferre, ita non audeat importabile pondus alii imponere. c. qvis se 14. caus. 2. q. 6. hinc est quod Vasallus non potest adigi, ut res alienam à Domino contractum exsolvat. Goth. Anton. 7. disp. feudali. thes. 9. lit. E.*

V.

Onera & Officia sunt partienda. *cap. ult. extr. de offic. presbyt. nec debet unus aliquis solus gravari onerose munere, si & alii suppetat l. si quis tam iniquus 52. C. de decur.*

VI.

Seniorum excusatione juniores non debent onerari, ad subeunda onera soli relictis. *l. 11. ff. de decur.*

VII.

Onera realia à principe possunt mutari in personalia. *Brunnem. in l. fin. C. de annon. & tribut.*

VIII.

Ad onera suae patriae sublevanda unusquisque extrahi potest ex domo privilegiata, non secus ac ex privata, nec excusari ob publicam officinam ad quam se transtulit. *Perez. C. de Decur. n. 41. ei enim, qui ad declinanda onera publica in certum Collegium privilegiatum se confert, illius Collegii privilegia non competunt. Hinc Decurio suo munere non relevatur per Ingressum in Monasterium vel in Collegium Fabricensium l. 26. 32. C. de Decur. Brunnem. C. eod. column. 7. in fin.*

IX.

Quando onus simpliciter indicitur, non adjecta causa, magis est ut extraordinarium censetur. *Perez. C. de muner. patrimon. n. 7.*

X.

Qui bona non possidet, onera realia non agnoscit. *l. 7. ff. de publican. imò & qui bona possidet, non tam videtur obligari ad praestationem Tributi quam ipsum praedium: itaque pacto fieri non potest, ne possessor onera solvat l. 42. de pass.*

XI.

Iustior est modus onera prestare de bonis suis quam de capite suo, nec ad Capitationem nisi ex summa necessitate deveniendum, quam

olim tamen Rustici exceptis colonis Thracensibus praestabant. *l. un. C. de Colon. Thracens. Civ. ves autem immunes erant. tot. tit. C. de capitatione. Civium.*

XII.

Causa tributi & onerum publicorum summarie est cognoscenda. *B. unum. ad l. 2. C. de fund. rei priv. num. 2.*

XIII.

Nova onera nullus Iudex vel magistratus sub quadrupli poena indicare potest. *l. 8. C. de Excus. mun.*

XIV.

Onera & Tributa non sunt solvenda juxta valorem & pretium rei, sed juxta emolumentum & utilitatem *Brunnem. ad l. 2. C. de prad. & omn. reb. hinc si incendio vel hoste praedium deterioratum sit, aestimum mox emendari debet Brunnem. ad l. 4. C. de Cens.*

Limita: si quis in fraudem census & tributorum fundum incultum jacere sinat, vel ipse malitiose vites praescindat vel arbores, nullam sentire debet relevationem. *Brunnem. ad l. 2. C. de Cens. num. 2.*

XV.

Tributa ob causam belli indicta tempore pacis sunt remittenda. *Perez. C. de Prætor. & honor. pr. n. 10.*

XVI.

In realibus muneribus & oneribus nulla privilegia praestant vacationem, nulla scientiae aut aetatis praerogativa. *l. 6. §. 4. de muner. Forenses itaque etiam contribuunt neque Rescripta in contrarium valent. Perez. C. de annon. & tribut. n. 28. seq. nec Magistratus eximuntur Perez. C. de Decur. n. 19. seq.*

XVII.

Onera omnia à parentibus incipiunt, à quibus incipit esse rei. *l. si maritus. ff. famil. eris. nec beneficium impendit pater vel avus si detet neptem, sed sequitur naturale debitum l. 1. §. 1. C. de Imp. luc. destr. L. fin. C. de Codic. istud tamen solvere non est propriè debitum sed quoddam medium l. si emancipata C. de jur. & fact. ignor. Bald. Confil. 323. vol. 3.*

XVIII.

ONERE duplici pro eadem re nemo gravari debet. *l. navis onusta 4. §. cum autem 2. ff. ad leg. Rhod. de jactu. l. Stichos 36. in fin. de usufruct. legato. l. Titia cum restam. 34. §. qui in vita 5. de legat. 2. l. unum ex familia 67. §. si rem 8. ff. cod. tit. l. 1. §. interdum 12. ff. ad leg. Falcid. Federic. de Senis confil. 352. col. fin. vers. praeterea nemo. Roman. confil. 161. Visis. num. 2. ubi Apostil. in verb. duplici. Dec. confil. 285. num. 4. Paris. confil. 25. num. 84. lib. 1. Alex. confil. 78. num. 10. lib. 6. Socin. confil. 302. col. vers. secundum corollarium. Cravett. confil. 111. num. 8. & confil. 201. num. 23. Vincent. de Franch. dec. 87. n. 5. Menoch. confil. 9. n. 4. & confil. 153. num. 21. & confil. 193. num. 9. & confil. 721. num. 7. & confil. 840. num. 6. & confil. 14. num.*

14. num. 1. & conf. 21. num. 13. & conf. 32. n. 40. cum seq. & conf. 75. num. 9. Molin. de primogen. lib. 1. cap. 4. num. 70. Peregr. de fideicom. art. 1. num. 33. & art. 34. num. 72. Surd. conf. 115. num. 14. cum seq. Cardin. Tusch. pract. conclus. tom. 5. lit. O. conclus. 136. per totum. Mari. Anton. par. resolut. lib. 1. resolut. 97. num. 4. & resolut. 117. num. 40. Rot. decis. 672. num. 3. in fin. apud. Farinac. part. 1. recent. Alex. Trentacinq. conf. 3. num. 20. part. 1. (Sufficit enim aliquem gravari in uno, nec debet gravari in altero. Cujacius ad leg. 6. de tribut. action. Cum grave sit, quod quis uno onere prematur, at multo gravius, si duplici onere suffocetur. l. cogi 16. §. inde quæritur 3. ff. ad SC. Trebell. Tiraquell. in tract. retract. tit. 1. §. 1. gloss. 18. num. 9. Barbat. conf. 1. num. 5. lib. 3. Bertrand. conf. 463. vol. 4. Cravett. conf. 201. num. 23. & respons. 1. pro genero. num. 438. Cephal. conf. 15. 4. num. 9. Natta conf. 160. num. 34. & conf. 447. num. 14. Lud. Zundt. in respons. pro uxor. num. 83. 4. unde dici consuevit: quod qui semel satisdedit, non oportet per singula momenta cum exactiōe satisfactionis onerari. l. 3. §. ult. ut in posse §. legat.)

XIX.

ONERA plura quis subire non debet eodem tempore. l. si cum dotem 22. §. si pater 3. ff. soluto matrim. Feder. de Senis consil. 151. Thematiale est, n. 4. vers. præterea nemo. Cardin. Tusch. d. tom. 5. lit. O. concl. 137.

XX.

ONUS qui sentit, debet sentire etiam commodum. l. 1. ff. de instit. action. l. secundum naturam 10. ff. de Reg. Jur. (cap. qui sentit 5. cod. in 6. c. cum ab omni specie 10. circ. med. extra de vit. & honest. Cler. C. A. consil. 35. n. 38. vol. 1.) Oldrad. conf. 211. n. 2. vers. visa. Alex. consil. 47. Perspectis col. penult. num. 4. lib. 5. Anchar. conf. 217. Dubium facit. num. 4. ubi quod non est ferendus is, qui vult commodum, & non vult sentire onus, l. unic. §. pro secundo 4. Cod. de Cuduc. tollend. Thom. de Thomasset. in floribus legum. reg. 15. Cardin. Tusch. d. tom. 5. lit. O. conclus. 144. Bellet. disquisit. Cleric. p. 1. tit. de favore Clericorum Canonis. §. 2. num. 28. Menoch. conf. 738. num. 9 (Quinimodo iustum, ut ibi sit onus, ubi est honor, & ubi est lucrum, ibi etiam sit damnum, l. 1. ff. ad L. Rhod. de jact. l. 2. §. damnum 11. ff. ne quid in loc. publ. l. si igitur 55. in fin. ff. pro soc. Pacian. 1. conf. 7. num. 56. intelligitur enim onus recepisse, qui honorem recipit, cap. tuas

7. extr. de major. & obed. adde & tritum illud: quem non honoro, cum nec onerare possum. l. 21. §. ult. ff. de legat. 1. Et qui gravatur in uno, relevari debet in alio. l. cum qui 30. ubi gloss. de iurejur. l. id quod 7. ff. de peric. & comm. rei vend. l. manifestissimè 22. §. 1. C. de furt. l. si is qui 15. §. fin. ff. de legat. præst. Conf. Arg. 1. conf. 34. num. 38. Aliquando tamen ex facto suo quem oneribus subijci, licet nulla vicissim percipiat commoda. text. est in l. pen. de adopt. vide eleganter Bernhard. ab Enenckel. lib. 2. de privileg. 4. n. 114.)

XXI.

ONUS extrinsecum non minuitur, etiam diminuto emolumento. l. liberto 21. §. 1. de annuis leg. Caltr. conf. 465. circa med. lib. 1. Card. Tusch. d. tom. 5. lit. O. concl. 43.

XXII.

ONUS adjectum rei facit, ut res transeat cum illo. Vid. infra lib. 16. cap. Res. ax. 11. ver. intellige.

CAPUT XXIV.

Opera.

Axioma I.

Opera non solum sunt respicienda, sed etiam circumstantiæ operum, cap. occidit 14. 23. quest. 8. tempus, c. quis ignorat 6. c. 3. cum seqq. 32. quest. 4. c. fraternitatis 7. dist. 34. causa, c. legi 13. cum seqq. d. quest. 8. voluntas, c. non est 10. cum tribus seqq. 15. quest. a. c. cum qui 4. b. dist. 50. personarum differentia, c. homo 5. dist. 40.

II.

Opera bona vigilanter sunt facienda, c. fratrem 6. dist. 86. opera enim bona quando facimus, Deus plus bonum respicit animum, quam actum. cap. si quandoque 1. in fin. 15. quest. 6. siquidem extra fidem ea non valent, c. si missum 3. extr. de heret. unde ubi Christus non est fundamentum, operis nullius boni potest esse adificium. cap. cum Paulus 26. 1. quest. 1. nec opes male inchoatum bonum finem habere possunt, c. Principatus 25. 1. q. 1.

III.

Opera non sunt præcipitanda, sicut nec consilia, c. ponderet 14. in pr. dist. 50.

CAPUT XXV.

De Operis Rusticorum.

Axioma I.

Quoties de operis rusticorum quæritur, toties illæ strictè explicandæ seu interpretandæ, nec facillè extendendæ, quia operæ rusticorum respectu sunt odiosæ, odiosa autem sunt restringenda. cap. odia 15. de R. J. in 6to. hinc operæ rusticorum non possunt imputari in alias similes